

INFORMACJA PRASOWA

Tata na urlopie rodzicielskim z dzieckiem – to już nie rzadkość

Czy model rodzicielstwa w Polsce się zmienia? Powoli – tak, co wynika z danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ojcowie coraz chętniej angażują się w opiekę nad dziećmi na urlopie rodzicielskim. Statystyki ZUS pokazują, że od czasu wydłużenia urlopu rodzicielskiego liczba ojców, którzy decydują się skorzystać z tego uprawnienia, cały czas rośnie.

ZUS przypomina, że po narodzinach dziecka z płatnego urlopu macierzyńskiego może skorzystać nie tylko mama. Takie uprawnienia przysługują również ojcu dziecka, który podlega ubezpieczeniu chorobowemu. Może on skorzystać nie tylko z urlopu ojcowskiego, ale także z urlopu rodzicielskiego, a w określonych sytuacjach nawet z części urlopu macierzyńskiego.

Urlop macierzyński w ograniczonym zakresie

W przypadku urodzenia lub przyjęcia na wychowanie jednego dziecka zasiłek macierzyński za okres urlopu macierzyńskiego przysługuje przez 20 tygodni. Pierwsze 14 tygodni urlopu macierzyńskiego jest zarezerwowane wyłącznie dla matki. Ojciec dziecka może przejąć opiekę nad noworodkiem w tym czasie jedynie w szczególnych sytuacjach, np. w razie śmierci matki lub porzucenia przez nią dziecka. Po wykorzystaniu przez matkę co najmniej 14 tygodni urlopu macierzyńskiego może ona zrezygnować z jego pozostałej części i wrócić do pracy. Wówczas niewykorzystaną część urlopu może przejąć ubezpieczony ojciec dziecka.

W całym kraju w pierwszych czterech miesiącach 2026 roku ZUS wypłacił zasiłek macierzyński za okres urlopu macierzyńskiego 1665 ojców. W całym 2025 roku świadczenie to otrzymało 5027 ojców, a w 2024 roku – 6163.

Rodzicielski także dla ojców

W przypadku urodzenia lub przyjęcia na wychowanie jednego dziecka urlop rodzicielski wynosi 41 tygodni, a w przypadku urodzenia lub przyjęcia na wychowanie więcej niż jednego dziecka – 43 tygodnie.

W ramach urlopu rodzicielskiego matka może wykorzystać maksymalnie 32 tygodnie, a w przypadku porodu mnogiego 34 tygodnie. Pozostałe 9 tygodni jest zarezerwowane wyłącznie dla drugiego rodzica. Oznacza to, że matka nie może przejąć tej części urlopu, jeśli ojciec z niej nie skorzysta.

- Od kwietnia 2023 roku urlop rodzicielski trwa o 9 tygodni dłużej. Obowiązuje przy tym zasada, że mama i tata mają po 9 tygodni urlopu, których nie mogą przenieść na drugiego opiekuna. Niewykorzystana część urlopu przepada – informuje Beata Kopczyńska, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie śląskim.

Przed wprowadzeniem tej zasady mężczyzna na rodzicielskim był rzadkością. Zmiana prawa dała tatam impuls do tego, by bardziej zaangażować się w opiekę nad dziećmi. W 2024 roku z urlopu skorzystało już prawie 42 tys. panów (298 tys. kobiet), w ubiegłym roku – niemal 57 tys. (283 tys. kobiet), a od stycznia do maja bieżącego roku – około 28 tys.

Ten trend widoczny jest także w województwie śląskim

- W 2024 r. z urlopu rodzicielskiego skorzystało ponad 5,1 tys. mężczyzn (31 tys. kobiet), podczas gdy w 2025 r. – 7,4 tys. mężczyzn (29,3 tys. kobiet) – podaje rzeczniczka.
W tym roku od stycznia do kwietnia w województwie śląskim na urlopie rodzicielskim przebywało 3,1 tys. ojców (17,1 tys. kobiet).

Równi w domu – równi w pracy

Fundacja Share The Care we współpracy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych prowadzi kampanię informacyjną „Równi w domu – równi w pracy. To się wszystkim opłaca”. Kampania buduje świadomość, że równość rodzicielska i równość na rynku pracy to dwie strony tej samej monety. Pokazuje, że na tej równowadze korzystają kobiety, mężczyźni, dzieci, a także pracodawcy, społeczeństwo i gospodarka.

Doświadczenie ojców

Mężczyźni, którzy zaangażowali się w tę kampanię, nie mają wątpliwości, że urlop rodzicielski wpłynął na ich rodziny bardzo pozytywnie:

– Partnerski podział urlopu daje ojcom tę przewagę, by być z dzieckiem od samego początku, gdy najpierw dziecko leży, potem podnosi głowę... mija dosłownie chwila i chodzi. To jest fajne, by w tym uczestniczyć, bo widzimy jak ten człowiek się zmienia, a na początku dzieje się to bardzo szybko – wspomina Michał Wiśniewski.

Ojcowie, którzy zdecydowali się na urlop rodzicielski, podkreślają, że opieka nad maluchem to nie tylko budowanie wartościowych relacji, ale też pełnoetatowa praca:

– Zdecydowanie zyskałem do tego jeszcze większy szacunek. Z perspektywy czasu widzę też, jak ważne jest systemowe wsparcie tych decyzji. Ogromną rolę w tym, czy ojcowie realnie korzystają z urlopów rodzicielskich, mają postawa pracodawcy i kultura organizacyjna. Tym, którzy mają urlop rodzicielski przed sobą albo wciąż się wahają, życzę odwagi, żeby się jednak zdecydować, bo to doświadczenie, które zostanie z nami na zawsze – podkreśla Mateusz Piórko.

Mniej tatów na urlopie ojcowskim

Oprócz urlopu rodzicielskiego tatusiowie mają też do dyspozycji dwutygodniowy urlop ojcowski. To rozwiązanie funkcjonuje od kilkunastu lat i jest już dość rozpowszechnione. Zmniejsza się jednak odsetek mężczyzn, którzy z niego korzystają, a nie uzasadnia tego sam spadek liczby urodzeń w Polsce. W 2024 roku zasiłek macierzyński za czas urlopu ojcowskiego pobrało ponad 162 tys. mężczyzn, w ubiegłym roku około 137 tys., a od stycznia do maja 2026 roku – przeszło 53 tys.

Przewodnik ZUS po zasiłkach dla rodziców

Dla przyszłych i obecnych rodziców ZUS przygotował specjalny poradnik, dzięki któremu jest im łatwiej odnaleźć się w gąszczu przepisów ubezpieczeniowych. Znajdą w nim najważniejsze informacje o ubezpieczeniach społecznych i o tym, jakie świadczenia mogą z nich otrzymać.

Publikacja opisuje szczegółowo zasady korzystania z:

- zasiłku macierzyńskiego,
- zasiłku chorobowego z powodu niezdolności do pracy w trakcie ciąży
- zasiłku opiekuńczego, który przysługuje na opiekę nad chorym dzieckiem.

Poradnik odnosi się do aktywności takich jak praca na etat, zlecenie czy prowadzenie własnej firmy oraz innych mniej typowych sytuacji. Jest on dostępny m.in. na stronie internetowej zuz.pl.

Beata Kopczyńska
regionalna rzeczniczka prasowa ZUS
w województwie śląskim